Anul al 62-lea
6 PAGINI

EXEMPLARUL 30 LEI
Taxa poştală plătită în numerar conform aprobării Dir. G-le P. T. T. Nr. 24.464/939

Nr. 112. — Duminică 20 Mai 1945
6 PAGINI

ABONAMENTE
UNIVERSUL PROVINCIA
Lei 1800 pe 3 luni
Lei 3700 pe 6 luni
CAPITALA
Lei 2100 pe 3 luni
Lei 4100 pe 6 luni
AUTORITAŢI
50% în plus

UNIVERSUL

ABONAMENTE
UNIV. COPIILOR
1800 lei pe 6 luni
ZIARUL ŞTIINŢELOR
1200 lei pe 6 luni
UNIVERSUL LITERAR
1200 lei pe 6 luni
VESELIA 1400 lei pe 6 luni
CUPIDON ŞI SUFLET
900 lei pe 6 luni

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN
Proprietar:
„UNIVERSUL" S. A.
Inscris sub Nr. 160 Trib. Ilfov

CELE DIN URMA ŞTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ŞI TELEFONICE
REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA: BUCUREŞTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACŢIE: 3.30.15

DIRECTOR
ION LUGOSIANU

CHEZĂŞIA PĂCII ŞI A SECURITĂŢII

Nu este pentru prima oară că subliniem contribuţia rodnică pe care solidaritatea dintre Marile Naţiuni Unite, acţiunea lor comună în ţelurile urmărite şi înţelegerea lor deplină în desfăşurarea faptelor de arme împotriva forţelor hitleriste şi fasciste, au adus-o pentru obţinerea victoriei desăvârşite, pentru zdrobirea duşmanului comun. Desigur, în cursul războiului s'au ivit probleme care reclamau o examinare atentă a tuturor părerilor şi nimic n'a dat mai multă autoritate morală şi mai multă putere în execuţia acordurilor ce se stabileau, ca tocmai discuţiunile între conducătorii Naţiunilor Unite pentru soluţionarea problemelor ce se iveau. Lealitatea şi sinceritatea care dominau aceste discuţiuni erau la înălţimea morală a scopului comun urmărit de cele trei mari Naţiuni Unite.

Desigur diplomaţia nazistă a încercat în repetate rânduri, prin propaganda ei, să facă să se creadă că ar exista divergenţe profunde între aliaţi, divergenţe care ar putea diminua elanul lor în luptă şi ar pune în primejdie însăşi victoria lor. In acest mod Hitler şi clica lui mai sperau să întreţină credulitatea poporului german şi să întârzie dezagregarea fatală a trupelor naziste.

Dar, după cum spune ziarul „Graiul Nou" în articolul intitulat „Un vis neghiob" şi publicat în numărul său din 17 Mai, „blocul Naţiunilor Unite, în frunte cu Uniunea Sovietică, Anglia şi Statele Unite, n'a putut fi slăbit prin nici un fel de provocări şi sforării hitleriste; dimpotrivă, în cursul războiului el a devenit tot mai trainic, iar în perioada finală a războiului şi-a găsit expresia cea mai strălucită în perfecta coordonare a operaţiilor militare ale Armatei Roşii şi ale armatelor anglo-americane pe baza hotărârilor dela Crimeea, coordonare care a dus la jonciţiunea trupelor aliate venind din Est şi din Vest, la strivirea totală şi la capitularea fără condiţii a forţelor armate germane".

Acesta a fost răspunsul elocvent dat de Conducătorii celor trei mari Puteri „intrigilor şi sforăriilor hitleriste" — acestea au fost strălucitele rezultate pe care solidaritatea acestor trei mari Puteri, le-a adus cauzei omenirei.

Cu drept cuvânt ziarul „Graiul Nou" subliniază faptul că aceşti Conducători ai celor trei mari Puteri, „au afirmat cu toată tăria cu prilejul tuturor evenimentelor importante din timpul războiului, alianţa de nedesfăcut care leagă ţările lor, iar în ziua victoriei ei şi-au exprimat în modul cel mai categoric dorinţa de a menţine prietenia făurită şi consolidată în focul luptei şi jertfelor comune, şi-au exprimat convingerea că această prietenie este cheia de boltă a dezvoltării întregei omeniri". Şi confratele „Graiul Nou" reaminteşte cuvintele cuprinse în mesagiul către Mareşalul Stalin, trimis de d. Churchill, cuvinte prin care primul ministru britanic îşi exprima ferma convingere că „de prietenia şi înţelegerea reciprocă între popoarele britanic şi rus e legat viitorul omenirii".

Omenirea se găseşte azi în faţa începutului operei constructive, care va trebui să aducă victoria păcii prin aşezarea ei într'un cadru de libertate şi de securitate în care toate popoarele să-şi găsească condiţiile prielnice unei paşnice şi rodnice vieţi naţionale. Pentru îndeplinirea acestei măreţe şi atât de necesare opere constructive, omenirea priveşte cu aceiaşi încredere spre marile Naţiuni Unite graţie cărora a putut scăpa de dominaţiunea hitleristă. Şi dacă unitatea şi solidaritatea dintre cele trei mari puteri, Uniunea Sovietică, Anglia şi Statele Unite au fost atât de rodnice în cursul războiului, este sigur că această rodnicie va fi depăşită în opera constructivă pentru consolidarea păcii. Firesţe, nimeni nu contestă existenţa unor probleme care necesită încă discuţiuni şi asupra cărora părerile sunt încă diferite. Şi d. Eden a recunoscut existenţa lor cu prilejul unor întrebări ce i-au fost puse în Camera Comunelor. Dar tocmai sinceritatea şi lealitatea cu care aceste deosebiri de păreri pentru care se caută o soluţionare, sunt recunoscute, este dovada bunelor intenţiuni care însufleţesc acţiunea constructivă a învingătorilor nazismului.

„Uniunea Sovietică, Anglia, Statele Unite, toate popoarele izbânditoare în lupta împotriva sângerosului duşman al omenirii care a fost Germania, — scrie ziarul „Graiul Nou" în concluzia articolului său „Un vis neghiob" — sunt şi rămân strâns unite şi nici un fel de intrigi şi provocări nu le vor despărţi".

Această unitate şi această solidaritate a marilor Naţiuni aliate, constitue chezăşia victoriei păcii după cum tot ea a fost ei chezăşia victoriei pe câmpurile de luptă. Ea este forţa dinamică şi fecundă către care se îndreaptă azi speranţele tuturor popoarelor.

PRIMELE CONDAMNĂRI LA MOARTE IN GERMANIA

Londra, 18 (Rador). — Guvernul militar aliat ia măsuri tot mai drastice împotriva germanilor.

In cursul operaţiilor de căutare şi arestare a membrilor Gestapo-ului, zeci de agenţi secreţi germani au putut fi prinşi.

Cleştele se strânge şi mai mult necontenit în jurul criminalilor de război germani, care încă nu au putut fi prinşi.

Pedeapsa cu moartea pentru crimele care implică asemenea pedepse este aplicată prompt şi ferm.

Aproximativ vreo 10 sentinţe de condamnare la moarte aşteaptă a fi confirmate de către generalul Eisenhower, comandantul suprem aliat.

Pe de altă parte, sunt puşi în libertate numeroşi prizonieri politici germani.

JAPONIA A FĂCUT PROPUNERI DE PACE

Împăratul Hirohito a disolvat partidul fascist japonez

Londra, 18 (Rador). — **D. James Brough, corespondentul din New-York al lui „Daily Mail", transmite:**

Împăratul Hirohito al Japoniei a făcut un prim gest în legătură cu noua campanie intensificată de a obţine pace pentru Japonia prin dizolvarea partidului fascist japonez.

In acelaşi timp, sunt informat din cercuri responsabile că un grup de mari industriaşi din Japonia a trimis Statelor Unite textul unor propuneri semi-oficiale de armistiţiu pe căi secrete.

Fruntaşii grupului de pace din Tokio, a cărui influenţă creşte cu fiecare victorie obţinută de aliaţi în Pacific, sunt cinci familii care controlează majoritatea industriei grele din Japonia.

La Washington se afirmă că ei au dat instrucţiuni agenţilor lor din ţările neutre de a face sforţări spre a găsi o posibilitate de eludare a cererii aliate de capitulare necondiţionată.

Oferta de capitulare făcută de industriaşii japonezi are următorul conţinut:

1) Retragerea imediată a tuturor forţelor japoneze din Maley şi din Indiile Orientale Olandeze şi remiterea imediată către Franţa a Indochinei Franceze şi a regiunii Cambodge;

2) Hirohito urmează a rămâne mai departe în fruntea statului japonez ca şef al unui regim strict nemilitar, ce urmează a fi ales în condiţii acceptabile pentru aliaţi;

3) Se va încerca să se apere cuceririle Japoneze din Manciuria şi din China şi

4) Reglementarea situaţiei insulelor aflate sub mandat din Pacific, care vor asigura Japoniei un import suficient spre a-şi menţine populaţia sa actuală şi industriile.

Noua campanie de pace a fost determinată de debarcarea trupelor americane în insula Okinaua şi dizolvarea partidului fascist japonez este primul efort serios făcut de Împăratul Hirohito de a se despărţi de ofiţerii de marină extremişti.

La Washington se crede că Împăratul Hirohito se foloseşte de faptul că aliaţii nu au anunţat niciodată că capitularea necondiţionată a Japoniei se va solda cu abdicarea sa.

După ştirile sosite în capitala Statelor Unite, viitoarea acţiune plănuită de industriaşii japonezi este de a îndepărta pe comandanţii de seamă ai armatei terestre, ai marinei şi aviaţiei ca o dovadă în plus a viei lor dorinţi de a se ajunge la condiţii de armistiţiu, dar nu la capitularea necondiţionată asupra căreia insistă aliaţii.

ANGLIA ŞI STATELE UNITE CER CAPITULAREA NECONDIŢIONATĂ

Londra, 18 (Rador). — **In legătură cu ştirea despre propuneri de pace japoneze, se spune că Anglia şi America ar fi respins această ofertă de pace, de oarece nu se referă la o capitulare necondiţionată.**

După cum a anunţat corespondentul special din San Francisco al agenţiei „Reuter", oferta ar fi fost făcută de către marii industriaşi japonezi.

★

Washington, 18 (Rador). — **Ultimele demersuri făcute de japonezi pentru a obţine pacea nu au produs nici cea mai mică întrerupere în desfăşurarea războiului cu toată vigoarea împotriva lor, în Pacific.**

Cercurile oficiale de aci subliniază că nu există nici un fel de indicaţii că forţa militariştilor extremişti japonezi este în descreştere, deşi demersurile de pace ca cele actuale sunt socotite ca un semn al slăbiciunei frontului intern japonez.

Cercurile oficiale nu vor da prea multă atenţie unor asemenea oferte până ce nu vor veni direct dela militariştii japonezi. Se va evita să se lase japonezilor impresia că aliaţii ar fi dispuşi să renunţe la cererea lor de capitulare necondiţionată.

Ofiţeri japonezi capturaţi au confirmat impresia că natura demersurilor de pace se va schimba peste câteva luni, până când ofensiva aeriană aliată împotriva metropolei japoneze va putea să se desfăşoare în plin.

ALEGERE PARLAMENTARĂ IN ANGLIA

Londra 18. (Rador). La alegerile din circumscripţiile Monmoutshire, candidatul conservator, locotcomandantul Bell a fost proclamat ales.

Aceasta este prima alegere parlamentară dela terminarea războiului în Europa.

Contra-candidatul său a fost d. Bob Edwards, unul din fruntaşii partidului laburist independent, care a obţinut 13.722 voturi, în vreme ce d. Bell a întrunit 16.424.

Aceste alegeri au avut loc în urma încetării din viaţă a lui sir Reginald Clair, deputat conservator, ales în această circumscripţie.

Cum a fost scufundat crucişetorul britanic Curacao de transatlanticul Queen Mary

Londra, 18 (Rador). — *Azi a fost dezvăluit unul din cele mai dureroase dezastre navale în cursul acestui război: scufundarea crucişetorului britanic „Curacao" de către transatlanticul „Queen Mary" în ziua de 2 Octombrie 1942, care transporta trupe americane în Anglia.*

„Queen Mary" s'a ciocnit cu crucişetorul pe când acesta îi servea drept escortă. El a fost rupt în două. In cinci minute „Curacao" s'a scufundat.

Au fost înghiţiţi de valuri 338 de oameni din echipaj, dintre care 25 ofiţeri.

Pe bordul lui „Queen Mary" se aflau peste 15.000 soldaţi americani, care se îndreptau spre Clyde sub protecţia a două crucişetoare.

Iată cum s'a produs accidentul: ofiţerul de quart a dat alarma la un moment dat anunţând că un submarin suspect apare la suprafaţa apei. Imediat marele transatlantic a trecut la efectuarea manevrei în consecinţă. In aceiaşi clipă „Curacao" şi-a schimbat şi el mersul pentru a face faţă primejdiei. Atunci s'a produs ciocnirea. Transatlanticul, cu o deplasare de peste 80.000 tone şi şi navigând cu o viteză de aproximativ 30 noduri, a izbit în plin crucişetorul. Nimic nu s'ar fi putut împotrivi unei asemenea loviturii.

După cum declară martorii oculari, „Queen Mary" a „călcat" pur şi simplu peste vasul de război.

Transatlanticul nu s'a putut opri din mers pentru a culege din valuri pe supravieţuitori. Când a sosit în estuarul Clyde, cu o avarie la pronă, s'a constatat că se întâmplase o mare nenorocire.

Acest accident nu a întrerupt totuşi cursele regulate ale lui „Queen Mary". După ce i s'au făcut reparaţii provizorii la Greenock, transatlanticul s'a înapoiat la New York.

Catastrofa s'a produs în cursul după amiezii, cam la 35 km. nord-vest de coasta comitatului Donegal, din statul Eire.

„Curacao" a fost lansat în 1916.

După „Daily Express", rudele celor ce şi-au găsit moartea în valuri au intentat proces companiei „Cunard Line" proprietar al lui „Queen Mary", cerând ca despăgubiri 750.000 lire sterline.

Procesul va începe în faţa Inaltei Curţi în ziua de 12 Iunie. El este considerat unul din cele mai remarcabile cazuri din istoria maritimă şi s'ar putea să dureze mai mult întrucât martorii urmează să fie aduşi mai de prin toate colţurile lumii.

Ziarul crede a şti că „Queen Mary" a suferit avarii fără importanţă şi că nu a avut pierderi omeneşti.

„Curacao" avea o deplasare de 8.700 tone.

CONVENŢIA NOASTRĂ ECONOMICĂ CU UNIUNEA SOVIETICĂ

LĂMURIRILE D-LUI MINISTRU MIRCEA DURMA

In cadrul unei conferinţe de presă ţinută aseară la ministerul finanţelor, titularul departamentului, d. ministru Mircea Durma, *înapoiat de curând dela Moscova, a făcut reprezentanţilor presei următoarele declaraţii cu privire la convenţia economică încheiată cu U.R.S.S.:*

„Primind dela guvernul român misiunea de a prezida delegaţia economică, însărcinată cu negocierea acordurilor economice între Uniunea Republicilor Socialiste Sovietice şi România, am plecat la Moscova, împreună cu colaboratorii mei, în ziua de 25 Aprilie a. c.

Negocierile ce am dus cu reprezentanţii Comisariatului Poporului pentru comerţul exterior, au durat, într'o atmosferă plină de încredere şi sinceritate reciprocă, până la 8 Mai a. c., când s'au încheiat aceste **acorduri, care asigură, pe de o parte, condiţiunile de desvoltare a legăturilor noastre economice cu URSS,** iar pe de altă parte **reglementează schimburile comerciale pe timp de un an, între cele două ţări.**

Pornind dela dorinţa de a stabili un cadru prielnic desvoltării raporturilor economice spre un folos cât mai mare pentru interesele ambelor ţări şi care să ţină seama îndeosebi de nevoile de refacere şi de ridicare a posibilităţilor de producţie ale României, reprezentanţii celor două guverne au fixat principiile de bază ale conlucrării pe tărâmul economic între România şi U.R.S.S.

Potrivit acestor principii de colaborare economică, persoanele sau asociaţiile interesate din România, vor putea stabili cu organizaţiile imputernicite de guvernul Uniunei Sovietice, formele cele mai prielnice ale acestei conlucrări pe diverse tărâmuri.

Dat fiind nevoile de refacere ale economiei româneşti s'a convenit ca aportul sovietic, în această operă de colaborare să consiste mai ales, în utilaj şi în bunuri destinate să sporească potenţialul de producţie al ramurilor corespunzătoare de activitate.

NEVOILE AGRICULTURII NOASTRE

In sfârşit, mai trebue menţionat, tot în cadrul acordurilor încheiate la 8 Mai 1945, pe de o parte consimţământul URSS, ca 2000 tractoare care urmau să fie restituite URSS, conform convenţiei de armistiţiu, să rămână mai departe în folosinţa noastră, urmând să se stabilească, ulterior asupra situaţiei lor definitive.

LUCRU PENTRU FILATURILE NOASTRE

Pe de altă parte, peste cantitatea de bumbac brut ce urmează a fi livrată României, potrivit acordului comercial, Uniunea Sovietică va da posibilitatea filaturilor româneşti să utilizeze întreaga lor capacitate de lucru, pentru prelucrarea în fire a unor cantităţi suplimentare de bumbac brut. Costul prelucrării urmează a fi acoperit cu produse sovietice din acelea enumerate, sau altele care ar fi cerute de România.

Acordurile comerciale semnate la data de 8 Mai 1945, între URSS şi România, au intrat în vigoare pe aceiaşi dată.

CE VOM IMPORTA

In ceeace priveşte schimburile de mărfuri pe durata anului convenţional, Uniunea Republicilor Socialiste Sovietice, a convenit, arătând o înţelegere deplină pentru nevoile de astăzi ale economiei româneşti, să livreze României o serie de importante cantităţi de materii prime şi materiale tehnice, absolut indispensabile pentru bunul mers şi înviorarea activităţilor productive ale ţării noastre.

Precum s'a făcut deja cunoscut, se vor livra României în aplicarea aranjamentului comercial semnat la 8 Mai 1945, cantităţi importante de bumbac brut, fontă de turnătorie, oţeluri semifabricate, ferro-aliaje diverse, cupru în bare, cositor, antimoniu, cobalt, cocs metalurgic, cărbuni electrozi, rulmenţi cu bile, cabluri electrice, asbest, fosfor, materiale indispensabile pentru industria lemnului, celulozei şi hârtiei, unele produse chimice, ceai, precum şi alte produse deosebit de importante, care vor face obiectul unor convenţiuni suplimentare.

Fără nici o îndoială că aducerea pe piaţa românească a unor produse de importanţa celor arătate mai sus, va avea efecte deosebit de bune, atât în ceeace priveşte stimularea şi normalizarea activităţilor productive ale ţării, cât şi în ceeace priveşte susţinerea acţiunii guvernului pentru menţinerea stabilităţii preţurilor şi însănătoşirii vieţii economice.

EXPORTUL NOSTRU

România urmează a livra Uniunii Sovietice, pe durata anului convenţional, mărfuri echilibrate în valoare cu mărfurile sovietice, arătate mai sus, şi anume: lemn şi lucrări în lemn, sodă caustică, geamuri, negru de fum, ciment, carton asfaltat şi produs petrolifere.

PREŢUL PRODUSELOR

Schimbul de mărfuri va fi efectuat pe baza unor preţuri mondiale actuale, fapt care va contribui la adaptarea economiei româneşti şi a situaţiunii sale monetare, după izolarea în care s'a găsit în ultimii 5—6 ani, la condiţiunile economice generale ale lumii.

ROADELE NOUEI CONVENŢII

Urmările pentru economia ţării a înţelegerii stabilite la 8 Mai 1945, nu vor întârzia să-şi arate roadele favorabile, atât asupra conjuncturei preţurilor interne, cât şi asupra normalizării activităţii principalelor industrii din ţară.

Incheierea acestor acorduri plasează România în raporturile ei cu URSS pe un teren cu totul deosebit de acela pe care se găsea până în prezent.

Interesul pe care reprezentanţii Uniunei Sovietice l-au arătat ca ţara noastră să se consolideze şi pe tărâm economic şi dorinţa sinceră de a ne ajuta prin exportul unor mărfuri rare, care constitue un real sacrificiu din partea URSS, s'au cristalizat în acordurile semnate la 8 Mai 1945.

Toate acestea, deschid în fapt, noui perspective, nu numai pentru economia, dar şi pentru politica ţării noastre.

Primirea plină de atenţie care s'a făcut delegaţiei noastre şi modul prietenesc de a purta aceste negocieri, din partea reprezentanţilor guvernului Sovietic, dovedesc exactitatea acestor afirmaţiuni.

Din partea noastră, va trebui să facem toate sforţările pentru ca să punem în executare clauzele acestor înţelegeri, fie pentru exporturile la care ne-am obligat, fie pentru desvoltarea unei cât mai strânse colaborări cu marii noştri vecini.

Din partea URSS executarea a şi început. Inainte ca delegaţia română să se fi întors, primele cantităţi de bumbac ajunseseră deja în vama românească.

Numai pe baza unei astfel de promptitudini în executarea angajamentelor, se poate spera ca apropierea economică stabilită prin aceste acorduri, să ducă la o desvoltare cât mai mare în viitor şi să cimenteze prietenia pe toate terenurile dintre cele două ţări ale noastre".

Programul partidului conservator englez

Londra, 18 (Rador). — *Partidul conservator englez a publicat Vineri un program al politicei sale pentru timpul de pace alcătuit din următoarele puncte:*

1. Sprijinea activă a d-lui Churchill în războiul împotriva Japoniei şi a cooperării cu America şi Rusia cu scopul de a păstra pacea după victoria finală.

2. Promovarea unei Marei Britanie puternice în stare să se apere singură şi să joace un rol demn în planurile securităţii mondiale.

3. Dezvoltarea viguros a Imperiului în beneficiul tuturor popoarelor componente.

4. Restabilirea şi extinderea exportului comercial al Marei Britanii.

5. O politică hotărită în chestiunea muncii pentru sporirea standardului de viaţă, precum şi în plănuirea unor locuinţe mai spaţioase şi mai sănătoase.

PROCESUL CRIMINALILOR DE RĂZBOI

Defilarea martorilor in faţa Tribunalului Poporului

Şedinţa de Miercuri d. a.

In şedinţa de Miercuri d. a., cel dintâi martor e d-na **Rozalia dr. Stern**, de 41 ani, domiciliată în Timişoara.

Martora declară că în Octomvrie 1943 s'a prezentat la d-sa acuzatul Haţieganu, aducând scrisori dela deportaţii din Olgopol, cari cereau bani şi că a dat 600.000 lei lui Haţieganu şi 400.000 lei sorei lui.

D. **Ilie Kanner**, zugrav, de 41 ani, domiciliat în Bucureşti, fost internat în lagărul Vapniarca, declară că în Septemvrie 1942 a fost scos din închisoarea Caransebeş atât dânsul cât şi toţi deţinuţii politici evrei, că au fost încărcaţi câte 100-120 în fiecare vagon de vite şi duşi spre o destinaţie necunoscută.

Niciodată nu ni s'a răspuns unde ne duce; nici când am ajuns la Tiraspol, unde am fost jefuiţi de tot ce aveam ca lucruri de preţ; inele de cununie, ceasornice, etc. Dela început ne-am dat seama de soarta noastră, căci peste tot drmul populaţia ne plângea ca pe nişte morţi.

Martorul arată apoi că fiind duşi în lagărul Vapniarca, li se dădea o raţie de pâine de 50—100 grame pe zi, o pâine imposibil de mâncat. Internaţii îşi dădeau hainele ca să-şi procure mâncare. Pentru 100 grame mălai din seminţe de mătură, s'a dat un costum de haine.

Am cerut permisiunea să aducem apă în lagăr şi comandantul lagărului ne-a refuzat acest lucru atât de simplu, care cerea un minimum de simţ omenesc.

Ne-am luat noi rolul de a aduce apă şi când colonelul Murgescu, această bestie umană, a auzit sgomotul robinetului, a telefonat imediat să se închidă şi astfel nu a curs nici o picătură de apă.

JAFUL ŞI SUFERINŢELE DELA VAPNIARCA

Deţinuţii mâncau mazăre furajeră. Mâncarea acestei mazăre furajere a început să facă ravagii printre internaţi, unii se îmbolnăviseră. Pentru aceşti bolnavi nu s'a făcut absolut nimic, nu li s'a dat măcar o mână de paie pentru a pune pe jos.

Nu li s'a permis să trimeată vreo scrisoare cuiva. Am făcut atunci imediat un comitet de rezistenţă, de apărare şi am început să facem cereri guvernatorului Alexianu şi tuturor celorlalţi jefuitori. In fine după un anumit timp s'a dispus o anchetă din partea guvernatorului Alexianu.

Prima grijă a colonelului Murgescu a fost să ascundă suferinţa acestor oameni, pe cari i-a băgat în pavilionul nr. 3, care era într'o parte, i-a închis pe toţi acolo ca pe nişte vite şi a arătat anchetatorilor numai celelalte două pavilioane, care erau goale. Se hotărîse ca în fiecare cameră să fie puşi numai câte 7 oameni, iar colonelul Murgescu a pus oamenii clae peste grămadă, fără paturi. După multe sforţări am reuşit să ne procurăm scânduri pentru paturi şi pentru geamuri şi acestea ne-au fost furate.

Oamenii din împrejurimi, muncitori, colhozieni, bătrâni şi femei sovietice, care au suferit şi au luptat pentru liberarea patriei lor, au început să vină în massă şi să ne aducă cumpărături. S'a făcut în marginea lagărului un bazar cu fel de fel de cumpărături. Colonelul Murgescu nu a văzut cu ochi buni acest bazar, prin mijlocul căruia ne procuram hrana şi isgonit pe toţi aceşti localnici de acolo.

In fine, s'a ivit primul caz de tifos exantematic şi de paralizie. Paralizia era provocată din cauza acestei linte furajeră. Am început să facem raport col. Murgescu, guvernatorului şi să arătăm că din cauza acestei mazăre furajere oamenii au început să paralizeze. La toate acestea ni se răspundea cu un zâmbet ironic.

Am început o luptă crâcenă, sub diferite forme, ca această mazăre să fie scoasă din hrana obişnuită a internaţilor şi să se dea altă hrană. Col. Murgescu a avut în depozit o cantitate mare de mazăre furajeră pusă la dispoziţie de prestor, interesat băneşte. Atunci a început să facă propagandă în lagăr, printre internaţi, prin anumiţi agenţi, printre care se număra şi nemernicul Bubi Finkelstein, spunând că nu este adevărat că mazărea furajeră este cauza bolii şi că prin aceasta se caută să se înflămânzească cei internaţi, cei veniţi din închisori, cei veniţi din alte lagăre.

Oamenii cădeau din picioare, nu puteau să se ducă nici să-şi facă cele mai elementare necesităţi. Au fost oameni care nu s'au ridicat timp de 5 luni de zile din cauză că nu puteau să se ţină pe picioare. Au fost aproape 140 de bolnavi foarte grav de paralizie. Paralizia făcea ca să urineze un om la fiecare 15—60 minute.

Oamenii aceştia bolnavi au cerut să li se dea scânduri pentru paturi, să li se dea paie pentru aşternut. Nu li s'a dat nici o îngrijire, nu s'a admis de către comandantul lagărului. Au fost cazuri când trebuia să se facă o injecţie urgentă, ca să nu moară. Am făcut o cerere şi ni s'a respins. Am cerut o altă mâncare pentru bolnavi, dar nu s'a admis.

JEFUIREA COLETELOR

In schimb, am obţinut permisiunea de a primi colete de acasă, dela părinţii noştri, dela apărătorii noştri, dela Uniunea Patriotică, dela familiile noastre. Col. Murgescu a organizat un jaf sistematic cu ocazia aducerii acestor colete din gară, luându-se până la 250 de mărci de un colet adus din gară, după ce jumătate din conţinutul lui fusese furat. Aceste jafuri au fost organizate cu ajutorul nemernicului de Bubi Finkelstein; şi de cele mai multe ori, coletele erau reţinute mult timp. Am arătat această situaţie d-lui col. Murgescu şi am cerut ca să aducem noi coletele dela gară şi am fost refuzaţi. In cele din urmă, mi s'a încredinţat mie misiunea de a aduce coletele dela gară internaţilor. Am adus primul lot de colete şi am arătat d-lui col. Murgescu câte am adus, care era starea lor şi l-am întrebat unde sunt coletele din trecut. Col. Murgescu mi-a răspuns că Bubi Finkelstein a făcut toate acestea. Acest Finkelstein, acest nemernic, această spurcăciune, a lovit în fraţii lui de suferinţă, pentru a se salva pe el, pentru a face avere şi pentru aceste calităţi a fost îmbrăţişat de col. Murgescu.

In luna Septemvrie s'a inaugurat o cruce, făcută de către pretinsul creştin col. Murgescu, căci tot ceeace a făcut el numai creştinește nu era.

Inaugurarea s'a făcut în afara lagărului; a fost o adevărată orgie; în faţa deţinuţilor se tăvăleau cu muieri pe iarbă verde. De scârbă, am scuipat şi am plecat. Dirijorul acestei orgii a fost Bubi Finkelstein, care ne spunea nouă că va veni timpul când noi, comuniştii, deţinuţii politici, vom fi distruşi. Bubi Finkelstein a fost un bun asociat în aceste orgii cu col. Murgescu, de pe urma cărora am suferit atât de mult.

A început să strângă scrisori de la deţinuţi, sub motiv că pleacă cu Bubi Finkelstein într'un voiaj la Iaşi şi Bucureşti. Oamenii cinstiţi, fără experienţă, s'au dus la colonelul Murgescu şi au spus: „Domnule colonel, dacă ne veţi aduce bani, vă vom da procente, dacă se va lucra cinstit". Au fost pe la familiile deţinuţilor; la Iaşi au strâns sume fantastice şi din aceste sume au aruncat câte un bob de nisip în ochii internaţilor.

In frig, fără mâncare, fără apă, oamenii mergeau şi strângeau zăpadă, ca să se spele, să-şi facă mâncarea şi pentru alte nevoi, iar nici măcar zăpada nu putea să fie adusă din afară, trebuia să ne multumim cu zăpada murdară din interiorul lagărului.

A început desinteria, boala de stomac.

Sesizând organele superioare de această stare de lucruri, au venit în adevăr câteva comisiuni medicale. Aceste comisiuni însă, au venit să facă experienţă pe spinarea noastră.

Am arătat situaţiunea îngrozitoare. Am cerut să fie scoşi bolnavii din lagăr. Am declarat că noi renunţăm la porţiile noastre de mâncare, ca să fie date bolnavilor, ca să nu moară. Acest lucru era considerat ca o crimă.

Cei mai rău erau consideraţi acei comunişti care ne-au sfătuit să rezistăm. S'a indicat numele acestor deţinuţi politici, veniţi dela Caransebeş şi Tg.-Jiu, şi s'a cerut să fie exterminaţi.

Ceeace este caracteristic la toată banda de hitleriştі, legionari şi antonescieni, este că ei nu au fost oameni de credinţă, ci jefuitori ordinari, care sub semnul crucii, sub numele patriei pe care au murdărit-o, nu au făcut decât să jefuiască, să omoară oameni de dragul sângelui şi al jafului. Murgescu a început să fie „compromis". Atunci a venit căpitanul Buradescu.

PREŞEDINTELE: Cunoaşteţi cazuri mortale?

MARTORUL KANER: Cunosc. Aveam un bolnav de infecţie la nas, care din cauza lipsei unei injecţii, deşi am arătat situaţia şi medicii noştri care au cerut să se aducă o injecţie dela 1½ km., au fost refuzaţi. Din această cauză, Lazarovici a murit.

Medicamentele ne-au fost luate. Pentru o injecţie se plătea 10 şi 100 dolari. Avem în această privinţă dovezi, că nu ne-au parvenit scrisori în care ne-au fost trimise medicamente.

AC. PUBLIC BUNACIU: Cam câţi dintre internaţi au rămas incapabili de a munci pentru tot restul vieţii, din cauza alimentării cu mazăre furajeră?

MARTORUL KANNER: 76% din internaţi au avut simptome de această boală. 165 oameni au devenit inapţi pentru muncă, pentru tot restul vieţii lor. Există un film al Apărării Patriotice, în care un grup de savanţi medici au luat fotografia acestor oameni desbrăcaţi, în pielea goală, în care se văd băieţi tineri de 18, 19, 20 ani condamnaţi pentru o viaţă întreagă să stea în pat, fără să poată munci.

Un cinic: cpt. Buradescu

AC. PUBLIC BUNACIU: Am terminat cu Murgescu; rugăm pe d. martor să continue.

MARTORUL KANNER: A venit căpitanul Buradescu. Trebue să spun că până acum am avut afaceri cu o bestie, cu oameni lipsiţi de cel mai elementar simţ al omeniei. Venirea căpitanului Buradescu, pe noi deţinuţii şi oamenii politici, ne-a bucurat, pentrucă aflam că vine un intelectual, un profesor de liceu, care creşte copiii patriei noastre, un pictor; am crezut că aci vom găsi acel elementar simţ omenesc. A venit însă un tip — dacă aş fi jurist aş spune un tip lombrozian — cu un cinism extraordinar, o mutră de boem cu un suflet de spurcat de câine. Acest om, cum a intrat, după câteva zile am aflat că este faimosul jefuitor dela Mărculeşti; că este acel care a omorît oameni cu un singur obiectiv: să-şi satisfacă poftele sale bestiale, să jefuiască aurul acestor oameni.

Primele măsuri luate de Buradescu a fost o completă izolare a noastră de afară, crearea unui sistem de spionaj înlăuntrul şi în afară de lagăr, căutarea de legături între noi şi partizanii ucraineni. El a cerut Gestapoului exterminarea a 600 patrioţi, cari făcuseră zeci de ani de închisoare.

Apoi a început un nou sistem de prigoană: teroarea. Bestia umană, deşi avea o carceră în care ne punea pentru 8, 10 zile, a făcut să se sape o groapă sub pământ, de 7 metri adâncime, sub formă de puţ, şi ne băga acolo, ca să ne roadă şobolanii. Punea deasupra o uşe şi peste uşe pietre, pentruca greutatea să fie şi mai mare. Nici acest lucru nu putea înfrânge rezistenţa noastră.

Atunci găseşte o unealtă, un degenerat fost ofiţer în armata tsaristă, Ciachir, care a trădat şi prima lui patrie şi a doua. Acest Ciachir ştia limba rusă.

Cu acesta şi cu toţi infractorii şi hoţii din închisorile din Ucraina, s'a ridicat împotriva noastră. Noi am raportat că suntem jefuiţi şi în afară şi înlăuntru şi am cerut să se ia măsuri. Buradescu s'a simţit ofensat şi şi-a format un grup de spărgători, în frunte cu faimosul spărgător Bratu, care căuta exterminarea noastră.

Pe cei mai buni dintre noi i-a trimis la Râbniţa, unde au fost împuşcaţi aproape toţi.

Aceasta este opera acestui nemernic de Buradescu, iar faţa lui spurcată merită să fie sfâşiată.

Martorul căpitan IONESCU NACIU din statul Major, care începând dela 21 Oct. 1941, se găsea la Odesa ca ajutor al ofiţerului cifrator, declară că după aruncarea în aer a comandamentului, probabil la 24 ore după accident, a fost chemat de generalul Macici, care i-a dat spre descifrare o telegramă de jumătate coală, în care era vorba de măsuri de represalii. După descifrare, telegrama a fost arsă de Macici.

Când s'a făcut descifrarea, mai erau de faţă: g-ral Trestioreanu, col. Mitulescu, poate col. Potcovschi, un colonel dela transmisiuni şi, mi se pare, un subiocotenent, al cărui nume nu-l cunosc.

(Continuare in pag. 2-a)

Manifestaţia cetăţenilor pe străzile Capitalei pentru pedepsirea criminalilor de război.